

POSTANOWIENIE

Dnia 20 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

w sprawie **K. K.**

skazanego za czyn z art. 222 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2025 r.,

kasacji wniesionej przez p.f. Prokuratora Rejonowego w Suwałkach od wyroku

Sądu Okręgowego w Suwałkach z 27 sierpnia 2024 r., sygn. II Ka 205/24,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Suwałkach z 18 kwietnia 2024 r., sygn. II K 171/24

na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 531 § 1 k.p.k. i art. 523 § 3 k.p.k. w zw. z art. 429 in fine k.p.k.

postanowił:

I. pozostawić kasację prokuratora bez rozpoznania;

II. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Suwałkach wyrokiem z 18 kwietnia 2024 r., sygn. II K 171/24, skazał K. K. za przestępstwa:

1. z art. 222 § 1 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności;
2. z art. 190 § 1 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie na podstawie art. 85 § 1 k.k., art. 85 a k.k., art. 86 § 1 k.k. orzeczone wobec oskarżonego kary połączył i wymierzył wobec niego karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego. Po jej rozpoznaniu Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z 27 sierpnia 2024 r., sygn. II Ka 205/24, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną karę łączną pozbawienia wolności złagodził i wymierzył oskarżonemu 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Kasację od wyroku sądu odwoławczego wniósł na podstawie art. 518 k.p.k., art. 519 k.p.k., art. 520 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 523 § 1 k.p.k. p.f. Prokurator Rejonowy w Suwałkach, który zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść skazanego i powołując się na przepisy art. 523 § 1 i 3 k.p.k. i art. 526 § 1 k.p.k. prokurator zarzucił:

rażące naruszenie prawa, tj. art. 86 § 1 k.k., polegające na wymierzeniu kary łącznej poniżej dolnego progu przewidzianego w powyższym przepisie.

Stawiając powyższy zarzut autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

W zaistniałej sytuacji procesowej koniecznym jest zatem rozstrzygnięcie z urzędu, czy przedmiotowa kasacja została prawidłowo przyjęta i czy jest prawnie dopuszczalna.

W związku z powyższym Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W wyniku analizy zarówno treści kasacji jak i wyroku sądu odwoławczego Sąd Najwyższy stwierdził, że kasacja wniesiona przez p.f. Prokuratora Rejonowego w Suwałkach jest niedopuszczalna z mocy ustawy i mimo wadliwego przyjęcia, obecnie należało pozostawić ją bez rozpoznania.

Przepis art. 523 § 2 i § 3 k.p.k. wskazuje kategorie spraw, w których kasacja może być wniesiona przez strony. Z paragrafu 2 wymienionego przepisu wynika, że kasację na korzyść oskarżonego można wnieść jedynie w razie skazania za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe na karę pozbawienia wolności bez

warunkowego zawieszenia jej wykonania. Natomiast z treści art. 523 § 3 k.p.k. wynika, że kasację na niekorzyść można wnieść jedynie w razie uniewinnienia oskarżonego albo umorzenia postępowania niezależnie od podstawy tego umorzenia. Niedopuszczalne jest zatem wniesienie kasacji na niekorzyść, gdy osoba, której dotyczy kasacja, została prawomocnie skazana, przy czym ograniczenia przewidziane w art. 523 § 2 i 3 k.p.k. nie dotyczą kasacji wniesionej z powodu uchybień określonych w art. 439 k.p.k. (art. 523 § 4 k.p.k.) lub przez tzw. podmiot szczególnie wymieniony w art. 521 § 1 i § 2 k.p.k. W rezultacie zatem, oskarżyciel publiczny, oskarżyciel posiłkowy oraz oskarżyciel prywatny mogą wnieść kasację, gdy sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok i oskarżonego uniewinnił lub gdy wyrok uchylił i postępowanie umorzył, także gdy nie skarżyli wyroku wydanego w pierwszej instancji (art. 520 § 2 k.p.k.) albo gdy sąd odwoławczy utrzymał w mocy wyrok uniewinniający lub umarzający postępowanie, wydany przez sąd pierwszej instancji. W tej ostatniej sytuacji strona będzie miała prawo do kasacji na niekorzyść, jeżeli wniosła apelację od wyroku sądu pierwszej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2020 r., IV KK 499/20).

W niniejszej sprawie – jak wskazano na wstępie - Sąd Rejonowy skazał oskarżonego za wszystkie zarzucane mu czyny i wymierzył mu karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności. Sąd Okręgowy po rozpoznaniu wniesionej przez obrońcę apelacji zmienił zaskarżony wyrok orzekając na korzyść oskarżonego poprzez obniżenie kary łącznej.

W tej sytuacji nie ulega wątpliwości, że art. 523 § 3 k.p.k. nie dawał prokuratorowi podstaw do wniesienia kasacji na niekorzyść skazanego, skoro ten nie został uniewinniony ani nie umorzono wobec niego postępowania. Jednocześnie brak w kasacji zarzutów dotyczących naruszenia art. 439 § 1 k.p.k. i takich autor kasacji również nie wskazał. W rezultacie więc, w przedmiotowej sprawie kasacja prokuratora została wadliwie przyjęta, gdyż była niedopuszczalna z mocy ustawy. W tej sytuacji kwestia merytorycznej zasadności kasacji mogła być badana dopiero wówczas, gdy środek ten jest prawnie dopuszczalny i - jako taki - zostanie do rozpoznania przyjęty (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2021 r., IV KZ 6/21) – co nie miało miejsca w niniejszej sprawie.

W konsekwencji, jeśli wyrok sądu odwoławczego dotknięty jest uchybieniem - i to nawet o rażącym charakterze, podobnie jak ma to miejsce w realiach niniejszej sprawy - tak długo, jak nie są to uchybienia, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., strona postępowania nie ma możliwości wzruszenia go w trybie kasacji, chyba, że kasacja zostanie wniesiona przez podmiot szczególny (art. 521 § 1 k.p.k.) w terminie określonym w art. 524 § 3 k.p.k.

Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd Najwyższy pozostawił kasację prokuratora bez rozpoznania jako niedopuszczalną z mocy ustawy – o czym orzeczono w pkt. I części dyspozytywnej niniejszego postanowienia

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono w oparciu o przepis art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

[J.J.]

r.g.